

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Geppa 17/III.

Izdaja: konsorcij Malega lista

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

Stane: ena številka 20 stoti.

Eno leto 8 lit.

Poi letnico (Dr. Puntar)

Ejrt letjANA (JUGOSLAVIJA)

Odg. uređnik Ivan Prasin

Male novice**Mali koledar.**

Petek, 26. septembra: Justina. — Sobota, 27.: Kozma in Damjan. — Nedelja, 28.: Vaclav. — Ponedeljek, 29.: nadangelj Mihael. — Torek, 30.: Hieronim. — Sreda, 1. oktobra: Remigij. — Četrtek, 2.: Angeli varuhi. — Petek, 3.: Evald.

Za učiteljstvo.

Ker ni bilo mogoče, da bi vse tri polorganizacije složno nastopile, je naložila goriška ter istrska organizacija poslancu Besednjaku, da nastopi pri vladni za slovenske in hrvaške učitelja. Dr. Besednjak je bil pri vseh oblastvih. Dobil je zagotovilo, da bodo vsi slovenski in nemški učitelji, ki so položili izpit iz italijanščine, že letos definitivno nastavljeni. Odlok od 7. 10. 1923. sicer daje vladni oblast, da odpusti iz službe vsakega učitelja, ki se ji zdi neprimeren, vendar se bo oblastvo te pravice poslužilo le v izjemnih slučajih.

Iz politične organizacije.

Politično društvo «Edinost» v Gorici je imelo 16. septembra sestanek, na katerem je poslanec Besednjak poročal o delovanju poslancev v Rimu, o stanju šolstva, o razlastitvenem zakonu, ki ga je vlada ukinila; svojem prizadevanju, da se je odpravil avstrijski družstveni zakon, nadalje glede odskripravnin odpuščenim sodnikom, ceste Gorica-Trnovo, idrijskih rudarjev in drugo. Odbor je vzel poročilo dr. ja Besednjaka z odobrenjem na znanje. Odborova seja je obširno razpravljala o šolstvu na deželi in posebe v goriškem mestu, o davkih in drugem.

Mišja nadloga na Ruskem.

Pri nas godrnjamo, če vidimo eno miško, da steče po sobi ali kuhinji. Če vidimo dve, se prinesemo tri mačke v boj. Kaj je resnična mišja nadloga, to pa vedo boljše na Ruskem. Preko Volinije se vali to jesen mišja vojska v gostih vrstah in v tolikem številu, da so mačke obupale. Miši marsirajo v dva kilometra široki fronti, po dolžini pa meri plaz do 3 kilometre. Prihod mišje vojske naznanjajo na nebu goste jate postovk, krugaljev, kanj in sploh mesojedih ptic, ki pa pri vsi svoji požrešnosti ne zmorejo te milijonske vojske. Kamor miši pridejo, zglodajo vse, kar ni iz kovine. Kmetje zapuščajo pred njih svoje vasi in beže, kamor morejo. Kadar drobni «lancknehti» odmarširajo dalje, je vsa vas gola in oglodana: niti sena ne ostane bilka, če niso tudi odra pohrustali. V neki tovarni za usnje so miši pojedle vse kože in celo gonilne jermene pri strojih.

«Šiba božja!» rekajo ljudje — in je zares. Boljševiška vlada pošilja proti mišim v boj svojo rdečo armado. Najbolj uspešno sredstvo so strupeni plini. S plini se ugonobe nahitro stotisoči malih glodavcev. Kriz je pa zopet s poginulimi, ker okužujejo zrak. Ptici zastrupljenih miši ne jedo. Zato jih morajo vojaki z lopatami zmetavati na kupe in sezgati, kar pa je bolj počasno in zamudno delo.

Oče naroda.

Miklavž Pašič, ki je bil do pred par mesecev neomejeni gospodar Jugoslavije, si je bil naročil v Mariboru na državne stroške poseben salonski vagon, ki bi stal poldrug milijon dinarjev. Vojake pa je pustil, da so nosili razcapane monture in strgane čevlje. Res dober oče naroda, ki ga je «Edinost» tako rada hvalila!

Kačaki ujeli okrožnega načelnika.

Za njegovo osvoboditev zahtevajo od vlade veliko denarja.

Arnavtski roparji, ki strahujejo Južno Srbijo in ki jim pravijo «kačaki», so nedavno tega storili nad vse predržno delo. Okrožni načelnik (podprefekt) v Djakovici, Munjić, je bil na uradnem potu po kmetih. Spremljal ga je en uradnik in pa dva orožnika. Ko so sli skozi nek gozd, se je pojavila pred njimi četa kačakov, ki je štela kakih 50 mož. Morali so se vdati. Načelnika so kačaki zvezali, orožnikom pa so pobrali orožje. Oba orožnika so poslali v mesto z naročilom, naj povesta oblastem, da je načelnik ujet. Kačaki da ga bodo izročili, ako vlada v treh dneh položi v pisarni rakeske občne 300 tisoč dinarjev v papirju in 500 dinarjev v zlatu. Ako se to ne zgodi, da ga bodo umorili.

Načelnikova žena je takoj brzojavila v Beograd notranjemu ministru, naj

reši njenega moža. Veliki župan iz Skoplja se je tudi obrnil do vlade za navodila.

Vlada v Beogradu je sklenila, da se z razbojniki ne bo pogajala. Odposlala je v Djakovico državnega tajnika Čemovića, naj poižve o stvari in naredi red. Domneva se celo, da so to hudodelstvo napravili Pašičevi radikali s pomočjo kačakov, da bi vladi vrgli poleno pod noge. Saj je radikalski kandidat za župana v Djakovici Časim Cur sorodnik slavnega roparskega poglavarja Bajram Cura. Zato je notranji minister Nastas Petrović naredil svoj udarec in ukazal pozapreti deset bogatih in vplivnih Arnavtov iz okolice Djakovice. Ti bodo za talce in ne pridejo prej na svetlo, dokler se načelnik Munjić ne vrne zdrav.

Goriška Matica,

ki jo je ustanovila neka zasebna družba v Gorici, je izdala letos poleg dobre povesti «Zadnji dnevi Ogleja» Bevkovo zbirko narodnih pesmi brez not, nadalje življenjepisa sv. Frančiška Ksaverskega ter koledar z nastopno vsebino: Šarabon je spisal 59 strani, trgovski inserati ter imenik članov šteje 36 strani, katehet dr. Andrej Pavlica je napisal 7 strani «Prosvetnih žarkov», katehet dr. Zorn je priobčil 6 strani Gregorčičevih pesmi, tri strani o misijonih na Japonskem in v Afriki, Alojzij Remec je poslal 4 strani obsegajoči spis «Paznik Pimnat», Franc Gorkič je napisal tričetrt strani o davkih; pristojbine in druge določbe zavzemajo 4 strani, svečniki pa 12 strani. Obzalovati je le to, da so slike zelo slabe.

Pozdravi.

Iz Mondovi so poslali pozdrave gojenci orožniške šole: Sosić Ludvik iz Rodika, Mihić Teodor iz Koludrovice, Černigoj Stanislav iz Škulj, Ambrožič Evgen iz Vrem, Andrejašič Fran iz Podgorja, Pečar Fran iz Prešnice, Vodopivec Andrej iz Dornberga Tabora, Orel Albin in Ludvik iz Sepulj, Budihna Andrej iz Dornberga, Mahnič Alojzij iz Povirja, Bajc Karel iz Škrilj, Makuc Just iz Ponikev, Krizaj Pavel in Batagelj Anton iz Kamenj, Pavlič Josip od Sv. Antona, Koruza Viktor iz Gaberij.

Orožniki in lepa punčka.

Pred dnevi se je to zgodilo. Neka kraška deklica je dobila od sorodnikov poziv, naj takoj pride v Celje. Deklica ni iskala ne postnega lista ne vizuma. Oblekla se je, spila kavo ter šla na železniško postajo. Peljala se je do Postojne. Tam so jo orožniki seveda ustavili. Deklica ne zna laškega, vendar je od orožnikov tirjala svojo pravico, da gre v Celje. Niso je pustili. Zvečerilo se je, deklica je bila v skrbi. Ker je čula na postajni tobakarni slovensko govoriti, se je približala ter prosila, kje bi dobila prenočišča. Dobra žena ji je pomagala ter ji preskrbela prenočišče. Drugi dan so ji orožniki prinesli dovoljenje, da sme preko meje. Punčka šteje 18 in je lepa, drugače bi bilo, ako bi štela 76 in bi bila brez zob.

Pri Sv. Ivanu na Vrdeli

se bo vršil sveti misijon. Uvodni govor bo v soboto 27. t. m. zvečer ob 7½. Sklep misijona bo v nedeljo 5. oktobra. Misijon prirede lazaristi, ki so znani kot obče priljubljeni misijonarji.

Krvavo stegno pod ključem.

Predsednik kranjske Orjune, znani Kranjec, je prišel slednjič v luknjo. Bil je strašen pretepač in vnet za vsakovrstna fašistovska dela. Ker je zdaj v Jugoslaviji fasistariji zadnja ura odbila, bodo ti čudni junaki počasi eden za drugim pocepali v zapore in dali račun za svoja «narodna» dela. Kranjca so zaprli v Celju dne 16. septembra.

Pametni dijaki.

Med dijaki na vseučilišču v Belgradu jih je 381 vpisanih abstinentov ki ne pije opojnih pijač in ne kade cigaret, če bi kmečki fantje nekoliko posnemali te študente, bi bilo marsikaj drugače med našim narodom.

Poslanec Josip Tuntar,

ki je bil v prejšnjem parlamentu zastopnik v Rimu, je prejšnji torek odpoval z družino v Južno Ameriko, kjer se bo stalno naselil. Dasi ga je Komunistična stranka pahnala iz svojih vrst, je bil Tuntar vselej velik zagovornik koristi delovnega ljudstva ter zelo pravičen v narodnem pogledu. Bil je vsekaz postenjak.

Nacionalizem je zabloda

moderne dobe. Tudi ta zabloda je le začasna. «Učiteljski list» od 1. septembra piše pravilno: Kakor je iz dolgih in krvavih bojev vzniklo svoj čas načelo verske tolerance, mora tudi iziti načelo narodnostne strpnosti.

To je tudi naša vera. Pred 300 leti so se prelepali zaradi dejstva, da je kdo povedal, da je katoliške ali protestantske veroizpovedi, danes pa vlada v tem oziru svobodoljubje. Čez nekaj desetletij se bodo ljudje čudili, da so se mogli kdaj ljudje sovražiti in se pobijati, ker govore drug jezik.

L'Impero

je ime velikemu snoparskemu dnevniku v Rimu. Kar v dveh uvodnikih minolega tedna besno napada bivšega poslanca Ščeka, ki da snuje načrte proti državi.

Cementirane klobase

V Južnih Tirolih se je nekemu mesarju zgodila zelo neljuba pomota. Izdelal je par sto klobas, pa jih je pozabil osoliti. Sklenil jih je brž predelati, zgrabil v naglici vrečo z drobno soljo in jih pošteno osolil. Pa spet so mu jih ljudje nazaj nosili, češ da so nežitne. Mož je v naglici namesto soli rabil cement. Tako je imel škode kakih 3000 lir in se zasmeh povrhu, ker je klobase cementiral.

MIHEC: Za ubogo ljudstvo močno skrbe!
JAKEC: Podražali so sladkor in kafe.

Narodna dolžnost.

Slovenski starši, storite svojo dolžnost. Prijavite vodstvu svoje sole, da zelite, naj se vaši otroci uče slovenščine. Slovenski fantje in dekleta, skrbite da bodo vaši mali bratje in sestre dobili ta pouk in izvršite to prijavo. Zavedni možje v naših vaseh, pojdite od hiše do hiše in opozarjajte znance in sosede, naj prijavijo otroke za pouk slovenskega jezika.

Starši ali njihovi namestniki naj izročijo solskemu vodstvu pismeno vlogo. Napiše se na pol pole navadnega papirja tako-le:

Alla Direzione
Vodstvu

della Scuola Elementare
ljudske sole

in

v

Il (la) sottoscritto (a)

Podpisan

quale padre, madre, tut, abitante a

oče, mati, varuh, stanujoč

v

prenota a sensi dell'art. 4 del R. D. N.º 2185, dd. 1. ottobre 1923

prijavlja v smislu kr. zakoma, št. 2185, člen 4. z dne 1. oktobra 1923

per l'insegnamento della lingua slovena (croata) nelle ore aggiunte.

k pouku slovenskega (hrvaškega) jezika v dodatnih urah.

..... li 1924.

..... dne 1924.

Firma:

Podpis:

Prijava se mora narediti le za otroke, ki pojejo v prvi in drugi razred. Za višje razrede ni potrebno.

Pazite, starši, posebno v tržaški okolici, da boste prijavili svoje male k pouku slovenščine. Kdor bi to opustil, bi se pregressil nad bodočnostjo svojih otrok.

Ali bomo rajzali v Belgijo?

Izseljeniški urad sporoča: Kdor hoče dobiti potni list za Belgijo, mora imeti: 1. «Contratto di Lavoro» — delovno pogodbo, ki jo mora vidirati italijanski konzul v Belgiji; 2. če nima delovne pogodbe, pa mora imeti takozvani «atto di chiamata» — pozivnico n. pr. od kakšnega sorodnika, ki jo mora isto tako vidirati italijanski konzul v Belgiji; 3. belgijska oblastva pa zahtevajo tudi še kazenski list. «Tajništvo Kmetško-delavske zveze v Gorici.»

Dr. Tuma,

ki je moral zapustiti Gorico, se je nastanil v Ljubljani in je bil vpisan med ondodne odvetnike.

Napake društvenega delovanja

Čemu so takozvana «društva» po deželi? O tem vprašanju so že razmišljali naši najboljši možje, ko so opazili, da društva ne prinašajo povsod in vselej dobrega sadu. Idealni možje, nesebični rodoljubi, so ustanavljali čitalnice in društva, da bi ljudem pokazali pot k izobrazbi in napredku. Ko je pa prišel čas, da bi se bolj jasno in točno opredelilo, kaj naj društva delajo, v kaki smeri, v kakšnem duhu naj ljudstvo vzgajajo, po kateri kratki in varni poti naj vodijo narod k napredku: tedaj je čitalniški voz obtičal, vse je ostalo v temi in megli, marsikje se je pa sploh vse društveno delovanje izmaličilo in doprinašalo še celo škodo namesto koristi. Kateri so bili vzroki?

Magnati.

Podeželski magnati so koj skraja imeli v mislih bolj svoje osebne koristi in dobičke, kakor napredek vsega ljudstva. Večina njih je bilo takih, da tudi v srcu niso želeli, da bi se ljudsko blagostanje in izobrazba povzdignila; kajti potem bi bil konec magnatstva. Zato so tudi v društva zanesli duh magnatstva in se kot prvoborniki znali držati vedno par stopnic više od «navadnega folk». Odborniška mesta so se smatrala za častno odlikovanje, ne za dolžnost in odrejeno delo. Po gosposkih gnezdihi imeli so prvaki v gostilni svoje omizje, med «folk» so šli šele pijani plesat ali kvantat. Magnat je bil tudi seveda gospodar gostilne in je vse društvene vire navajal na svoj gostilniški mlin, ki je tem bolj «delal», čim bolj živahno je bilo društveno «delovanje». Vrstile so se veselice, igre, prireditve, vse «na senčnatem vrtu rodoljubne gostilne N. N. Preskrbljeno za dobro pijačo. Po koncertu prosta zabava in ples.....»

To napako čitalništva je že pred malone 50 leti grajal dr. Mahnič, ki je bil Kraševac in je poznal svoje kirasirje. Pa so mu strašno zamerili in mu zložili cele litanije psov. Pljuvali so nanj kot na izdajalca in zaničevalca narodnih svetinj. Ko je pa pred par leti umrl, so mu vendar priznali, da je bil eden največjih Jugoslovanov.

Brez načrta.

Na Primorskem so že od nekaj hoteli ostati narodnjaki brez načrta. Edinjaši se celo hvalijo s tem, da so bili tako narodno navdušeni, da so pri tem pozabili, da se mora narodno delo vršiti po načrtu kakor vsako drugo razumno delo. Človek pa vendar ne more biti samo «naroden» in družega nič. So še druga, ne manj pomenljiva vprašanja, na katera je treba odgovora. Ni dovolj, da je kdo samo

zaveden Slovenec: biti mora tudi sicer vzgojen za dobrega kristjana in kristnega člana človeške družbe. Ravno za to stran vzgoje se edinjaško narodnjakarstvo ni zmenilo. Vera in versko-moralna vzgoja je bila edinjašem vedno le politično sredstvo; boljših pojmov o li reči niso nikoli imeli, zato jih tudi niso znali privzgojiti svojim privržencem. Za moderne socialne borbe ravnotakó niso nikoli kazali smisla. Sami priznavajo, da jim je to tuje in neumljivo. Oni bi najraje videli, da bi se ves narodni voz peljal še vedno po starih izvoženih kolesnicah kapitalizma in liberalizma, ki je pred 60 leti gospodaril v Avstriji.

Oštarija.

Pijanskemu vozniku se konji sami ustavijo pred oštarijo. Našim prvobo-

riteljem se je podobno godilo: brez gotovega načrta so sanjali na narodnem vozu in gonili naprej po rodoljubni cesti, in ne da bi vedeli kako in kdaj, jim je društveno življenje obtičalo v gostilni. V gostilni so se društva spočenjala, v gostilni delovala, v gostilni zborovala. V gostilno pa se ne hodi, ako se ne plačuje za pijačo. Danes si ne moremo misliti gostilne brez obilne pijače. Svoj gospodarski načrt in proračun snuje vsak gostilničar edinole na porabo opojnih pijač. Tako je tudi društveno življenje vsak oštar cenil edinole po množini popitega vina in piva, če ne še žganja povrhu. Narodne veselice in tabori so se ocenjevali po hektolitrih (dvohektoliterske, pethektoliterske veselice; tabor od dveh tovorov vina itd...).

To so bile torej osnovne napake društvenega življenja v polpretekli dobi. Treba jih je docela in s korenino iztrebiti.

stov in samo 1 Slovan. Snoparji so nasilno ovirali, da bi pristopili komunisti, socialisti in Slovani k volivnim žaram, zakaj sicer bi bil izvoljen samo 1 laški narodnjak.»

In proti takemu človeku, kakor je bil Tuntar, si še upajo pisati pripadniki stranke, ki se je vselej borila v prid bogatinov, ki je šla v boj za privilegije snoparske Jadranske banke, ki je pustila 4000 članov Kmetijske zadruge na cedilu.

Smafral sem za dolžnost, da obranim dobro ime Josipa Tuntarja.

Virgilij Šček.

Po izmenjavi združnega denarja.

Kakor je znano, je konečno vlada izmenjala ves združni denar. Tako se bodo slabokrvne hranilnice okrepile ter bodo mogle nadaljevati z delom, ki so ga vršile pred vojno. Danes s ponosom poudarjamo zasluge dveh listov, ki sta začela borbo za izmenjavo in jo vršila do končne zmage. Boj se je vršil tostran in onstran meje. Tukaj smo mi drezali, žgali in naravnost mrevarili voditelje, ki so se borili za izmenjavo bankovcev za banke, hvalili svoje delo, romali v Genovo in v Rim v te namene. Mi smo stali v najhujši borbi proti tržaskemu političnemu vodstvu, proti bankirjem ter proti glasilom napredne stranke («Edinost» ter «Istarska Riječ»). Drugi list, ki pa je vodil borbo onstran meje, je ljubljansko «Jutro». Navzlic temu, da smo načelni nasprotniki Jutra, mu rade volje javno priznamo, da gre njemu velikanska zasluga pri izmenjavi združnega denarja. Nad 120 članov in notic je priobčil proti Jadranski banki, ki so jo tržaski voditelji širili in zagovarjali. Veseli nas, da smo zmagali v korist ljudstva. Danes povemo še to ljudstvu, da so hoteli gotovi krogi podkupiti naš list, da bi odnehali, toda nas niso mogle omamiti nobene vabe. Pismo pa, ki smo je takrat prejeli, da bi se odzvali — vabilu, hranimo, ker je ono pismo priča našega postenja. V času, ko smo se obupno borili za obstanek našega lista, ko smo že računali s prenehanjem, smo vsako vabilo na «podpore» — odklonili. Bili smo in bomo vselej pripravljeni, da rajši prenehamo z listom, kakor pa da bi mu rešili življenje z denarjem kapitalistov za ceno svoje prostosti.

Naša pošta.

Objavo za koncert učiteljskega zbora, ki se je vršil 21. t. m. v Herpeljah, smo zalibog prepozno prejeli.

Ocižla. Vaše veselice nismo mogli priporočiti, ker smo načeloma proti temu, da bi društva prirejala ples. «Edinost» je v objavi točko o plesu previdno izpustila; s tem se je lepo izmazala, a narodu ni nič pomagano s takim slepomisenjem.

V obrambo dobrega imena poštenega moža

V glasilu, ki ga izdajajo slovenski kapitalisti, je neki liberalni duhovnik pred nedavnim časom očrnil bivšega poslanca Tuntarja, ki da je — kakor vsi komunisti in socialisti — molčal ob vsaki krivici, ki se godi našemu ljudstvu. S tem očitkom se je storila Tuntarju velika krivica in kot priča, ki pozna Tuntarja, ter njegov bivši tovariš, sem dolžan, da napad zavrnem, zakaj krivice ne smemo nikomur delati, naj si že pripada nasprotnik katerikoli stranki. Naj bodo moje besede obenem v slovo Tuntarju, ki se je minuli teden izselil v Južno Ameriko.

Tuntar je bil radikalen komunist; glede vere je bil zelo svobodoljuben; nikdar ni žalil vere in na nobenem shodu ni govoril zoper vero. V narodnem oziru je bil do skrajnosti pravičen; rojen je bil v laškem delu Istre, pohajal na laško gimnazijo, študiral jus, vendar pa se je pridno učil slovenski jezik, tako da je gladko bral naše časnike. Z bridkostjo v srcu je občutil vse krivice, ki se nam godijo v jezikovnem oziru; obsojal je sistem, ki zatira našo narodnost.

Tuntar je bil vselej v prvi vrsti v boju zoper kapitalizem; tudi takrat, kadar so slovenski voditelji izžemali naše kmete, delavce in obrtnike, je stal Tuntar zvesto ob strani slovenskega trpina proti izkoriščevalcem. In v tem oziru je bil Tuntar slovenskemu ljudstvu brezprimerno večji prijatelj, kakor pa slovenski prvoborniki, ki izkoriščajo naše ljudstvo in so vselej na strani kapitalistov.

Kot zagovornik pravice in sovražnik vsake krivice je nastopal Tuntar tudi

v parlamentu. Naj dobesedno navedem le nekatere odstavke iz njegovega govora, ki ga je imel v zbornici 20. julija 1921. Govoril je o vojni odškodnini, kako se ta debelo deli gospodi, revežem pa ne: «Vlada bi morala prej sezidati hiše kmetom in delavcem kakor pa palače bogatinom. Ako se vozite po novih deželah, boste videli povsod, kako naglo rastejo palače buržujev, bogatih kapitalistov, dočim prebivajo ubogi ljudje v revnih barakah, ki so v sramoto vsaki kulturi. Tako je v Ločniku, v Šandrežu, v Podgori, v Št. Petru, Solkanu, Vrtojbi, Sovodnjah in drugod. Na Krasu je položaj nepopisen. Ljudstvo si je moralo samo postaviti revne kolibe iz vojnih ostankov, pitne vode pa nima. Kar sem povedal o pozidovanju hiš, velja tudi za vojno odškodnino. Takozvani mučeniki italijanstva, ki pa so pred vojno poklekovali pred avstrijskimi oblastvi, ti so prejeli velike svote kot odškodnino za škodo, ki so jo neki utrpeli, kmetje, delavci ter obrtniki istrske in goriške dežele pa prav ničesar». Potem je govoril Tuntar o pretepanju naših ljudi, o ječah, ki so napolnjene, o snoparjih, ki jih je vlada podpirala, da so mogli požigati ter pleniti. Govoril je o krivicah, sleparijah ter nasilstvih pri volitvah. Dejal je: «Ako bi se vršile volitve na pošten način, bi dobili na Primorskem Lahi le 2 ali tri poslance, druge bi dobili komunisti in Slovani». Tuntar se je zavzemal za istrske Slovane. Med nepopisnim krikom je ponovno trdil: «V Istri je 62 odstotkov Slovanov in samo 38 odstotkov Lahov. In vendar je bilo izvoljenih 5 laških nacionali-

PODLISTEK

Popotna torba strica Iaka.

II. Verona in Jože iz Hrušice. (Nadaljevanje).

Za Verono je bilo v moji biležnici določeno le pol dneva; zato sem moral hiteti, da si ogledam zanimivosti tega mesta. Mesto je jako lepo, približno tako veliko kot Ljubljana. Skozi mesto teče reka Adiza, jako hrupna, bobneča in nevarna reka, ki je že dvakrat (l. 1757. in 1882.) razdrila mostove v Veroni in poškodovala dosti hiš. Prvo poplavo te reke lepo opeva nemški pesnik Bürger v pesmi «O vrlem možu». — Mesto je snažno in ceno; Tržačani bi se lahko tu učili, da se ljudi ne sme odirati.

Največja znamenitost Verone je imenitna, stara arena. Zato sem krenil s kolodvora naravnost na trg Viktorja Emanuela, kjer se sredi lepih palač dvigujejo zidovi stare stavbe. Zunanji

zidovi arene so precej poškodovani, vendar človeka očarajo ti visoki, množični stebri in zidovi.

Šel sem okoli te silne stavbe in občudoval stare mojstre, ki so znali tako dobro in trpežno zidati, ko kar naenkrat zaslisiš za seboj vesel glas: «No, Jaka, kam pa brez «marele!»

Začuden se ozrem — sredi Verone, pa slovenska govornica! — in zagledam na zidu poleg arene Jožeta iz Hrušice. Sedel je in se mirno zalagal z domačo klobaso in kruhom.

«No, kaj ti tukaj v Veroni?» ga pozdravim in mu stisnem desnico. «Prej bi mislil na svojo smrt kot na Jožeta brkinskega!»

«Saj tudi jaz skoro verjeti nisem mogel svojim očem, ko sem te zagledal. Veš kaj, Jaka, semkaj se vsedi in prigrizni!»

Sedel sem; Jože mi je dal konec klobase, nato potegnil iz žepa steklenico domačega — no, kam pa gre Brkin brez slivovke! — in pošteno sva si privezala dušo.

Jože mi je pravil, da je prišel obiskat svojega sina Janeza, ki je pri vojnih v Veroni. Zvedel je pa, da je pred dve-ma dnevi bil prestavljen v Genovo.

Bogve pa kje leži ta Genova! Ko sem že napravil tako pot, bi stopil še dalje, če bi vedel kod in kam, se je pritoževal Jože.

«To pa ne bo težko, saj sem jaz tudi namenjen v Genovo, čez Milan jo bova mahnila. Bo lepše, ko bova dva!» sem dejal vesel, da sem dobil družbo, posebno Joža, svojega prijatelja!

«Šmenta, saj te imam rad, Jaka, samo malo dolga bo čez Milan in bogsigavedi kaj boš ti še izteknil. Moja stara ne bo preveč zadovoljna,» se je upiral Jože.

Pa sva se kmalu pobotala, stopila k blagajni in si za dve liri kupila vstopnico za areno. Skozi obokan vhod sva vstopila.

Nepopisan vtis naredi na človeka ta ogromna stavba, ki je v notranjosti še popolnoma ohranjena. Stavba je jajčasto okrogla, na sredi je prostor za igral-

ce, okoli in okoli so pa kamenite stopnjice, na katerih so sedeli gledalci. Dolga je 153 m, široka 122, visoka 32 m, (toliko, kot zvonik v Hrušici, kot je zatrjeval Jože).

«Praviš, da si hodil po solah, Jaka, pa vendar povej, kdo je zidal takale velikanska stopnjišča, pa čemu jih je imel,» je bil radoveden moj znanec.

Pa sem mu razlagal: «To so bila rimska gledališča; rekli so jim amfiteater. Spodaj v sredini je bil prostor za igralce, zgoraj, okoli in okoli pa za gledalce. To gledališče veronsko je obseglo 20.000 gledalcev. Igre, ki so jih podajali v teh gledališčih so bile razne bikoborbe, borbe med gladiatorji, večkrat boji z divjimi zvermi; ko je nastopilo preganjanje kristjanov, so v amfiteatrih metali kristjani divjim zverem v hrano in zabavo. Največji amfiteater je v Rimu, ki je še primeroma zadosti ohranjen. Najlepše ohranjen je pa ta veronski. Sezidati ga je dal rimski cesar Dioklecijan okoli leta 290 p. Kristusu. Da je tako dobro ohranjen, se mora za-

GOSPODARSTVO

Skrb za bogatine.

Sladkor in kavo so podražili.

Naš članek «Sladkor je drag» so brali naročniki z velikim pridom. Medtem pa so bralci zopet zaznali, da je vlada postavila novo carino na kavo. Ako prihaja kava iz držav, s katerimi ima Italija carinsko pogodbo, je treba plačati za uvoz 100 kilov kave 200 lir; za kavo iz drugih držav pa 308 lir. Pa to še ni dovolj! Poviša se še produkcijski davek ter doklada za uvoz kavinih nadomestil.

S sladkorjem je isto. Produkcijski davek za sladkor in zadevna uvozna doklada se je zvišala od 288 lir na 348 lir pri sladkorju druge vrste, od 300 na 400 lir pri sladkorju prve vrste.

Kaj pravi finančni minister?

Vlada pravi: «Vinski davek smo odpravili, zato moramo imeti nov dohodek, da pokrijemo državno zgubo. Vinski davek nam je nosil letno 500 milijonov lir. Zato iščemo dohodkov pri sladkorju in pri kavi.»

Kaj pa pravimo mi?

Da potrebuje vlada dohodkov, to je jasno ko beli dan. To mora biti. Ni pa vseeno, kje se dohodki jemljejo. Italija porabi letno 3 milijone kvintalov sladkorja; novi davek bo prinesel najmanj 300 milijonov lir državi. Ako dodamo še dohodek od novega davka na kavo, bo dohodek od novih davkov znašal ne 500, ampak mnogo več milijonov. Vlada si ni našla z novim davkom samo nadomestila za zgubo radi odprave vinskega davka, ampak je dohodke še debelo pomnožila.

Pa mi povemo še eno!

Na koga pade breme novih davkov? Na konsumente. Na tiste, ki jedo in pijejo. Kdo so ti? 80 odstotkov davka pade spet na delavce in kmete. To je ravno, kar mi vedno trdimo: da se je davki mečejo na ramena ubogih ljudi. Bogatinov ne zadene novi davek. Fabrikantje in veletrgovci sladkorja ter kave vržejo povišano carino na uboge ljudi. Bogatinj ne trpijo pri tem prav nič.

Interes bogatinov.

Naš list odpira ljudem oči brez ovinkov. Zato čujte, ljudje božji, kaj so dosegli bogatini. Carina je namreč nujno potrebna. Pa za koga? Za sladkorne fabrikante. Mi bi namreč lahko dobivali sladkor iz tujine po pet lir, torej po nižji ceni, ka-

kor ga morejo in hočejo dati naši fabrikantje. Ako bi ne bilo carine, bi mi kupovali sladkor po pet lir iz tujine, naši fabrikantje ne bi mogli služiti milijonov. Zato pritiskajo na vlado, na ministre, izdajajo in podpirajo časopisje, da držijo z njimi. «Vlada, ti rabiš denar; zvišaj carino na tuj sladkor, pa boš imela toliko sto milijonov.» Vlada, ki rabi denar, pa čuje rada take vrste nasvetov. In kaj se zgodi? Namesto da bi vlada pošteno potipala kase milijonarjev, da bi uvedla progresivni davek, vrže v resnici vse breme na konsumente, ki je, kakor smo dejali, ubogi stan.

Dva se kavsata, tretji plača.

Vladi se hoče denarja; industrijalci ga nočejo dati. Ta boj je večer, boj med vlado in kapitalisti. In kako se končuje vedno ta boj? Vlada zadovoli industrijalce: tako pride vlada do dohodkov, industrijalci ne trpijo nič, vse plača pa kmet in delavec. Tudi sladkorni in kavni boj se je tako nehjal. Vlada je zvišala carino na uvoz ter je prišla tako do dohodka; industrijalci so dosegli, da jim sladkor iz tujine ne bo delal konkurence in da bodo še naprej služili; ubogo ljudstvo pa, to je kmet in delavec, pa se nahaja v tem prijetnem položaju: kupovati morajo za visoko ceno domači sladkor, medtem ko bi ga lahko dobivali po nizki ceni iz tujine.

Davkoplačevalcem goriške dežele.

Po dolgih bojih je vlada nekaj popustila, toda ne v prid vsem, ampak le nekaterim vrstam. Nekateri olajšave je vlada dovolila davkoplačevalcem in sicer radi 1. hišno-najemniškega davka (casatico pigioni), 2. radi davka na vojne dobičke, 3. radi osebno-dohodniškega davka in 4. radi obrtnega davka. Evo zakaj gre.

1. Hišnonajemniški davek.

Dosedaj so zelo trdosrčno tolmačili peto točko davne določbe o petletnem oprosenju davka na nove hiše v vojnoskodovanih deželah. Sedaj bo nekoliko drugače: pet let oprosenja se prizna tudi takim lastnikom, kjer so ob času poprave, obnove ali pozidave že deloma prebivali ljudje v hišah; to bo veljalo tudi za one hiše, kjer so ljudje že prej prebivali, čeprav so se dovršila obnovitvena dela predihkasiranjem prve tretjine predujma. To široko tolmačenje zakona se bo vršilo za slučaje, kjer so se obdavčenja že izvršila, in tudi v slucajih, ko se bo obdavčenje šele izvršilo.

2. Vojni dobiček.

Mi smo načeloma za obdavčenje vseh vojnih dobičkarjev. Toda zgodili so se slučaji, da so oblastva naložila velikanski davek na vojni dobiček na osebe, ki so bile in so prave sirote; to se je zgodilo po krivih ovadbah itd. Zato je vlada odredila splošno revizijo.

3. Osebno-dohodniški in obrtni davek.

Tudi za ta davek se bo vršila revizija za vse tiste slučaje, v katerih so posamezna gospodarstva preveč utrpela zaradi previsoko odmerjenega davka za leto 1920. in 1921. Za leta 1921, 1922. in 1923. se bodo delali davčni konkordati zelo širokosrčno.

Za vse te zastane davke je vlada določila, da se ne bodo plačali v desetih obrokih, kakor je bilo doslej določeno, ampak v dvajsetih obrokih.

Davkoplačevalci, ki so tu zapopadeni, naj napravijo svoje dobro podkovane vloge. To velja seveda le za one okraje, ki spadajo pod goriško deželo. (Pripomba: kaj pa tržaška dežela? Ali naše pol. društvo spi? Ali se bo spet zbudilo, ko bodo volitve?).

Invalidna penzija.

Italijanski zakon razločuje za invalida dve vrsti penzije: privilegirano in navadno. Privileg imajo tisti, ki so bili ranjeni na bojni črti. Pomniti je da bivšim avstrijskim vojakom sploh ne pritiče privileg, ampak le navadna penzija (v zakonu tabela D). Drugič treba vedeti, da avstrijskim invalidom pritiče 10 odstotno manj kakor italijanskim.

Za navadne vojake (bez šarže) je letni iznos penzije po tabeli D sledeči:

1. kategorija	3.240 L. 10% manj = 2.916 L.
2. »	2.400 » 10% » = 2.160 »
3. »	2.220 » 10% » = 1.998 »
4. »	2.040 » 10% » = 1.836 »
5. »	1.740 » 10% » = 1.566 »
6. »	1.440 » 10% » = 1.296 »
7. »	1.140 » 10% » = 1.026 »
8. »	840 » 10% » = 756 »

Avstrijski invalidi imajo tudi pravico do superinvalidnega dodatka po tabeli E in pravico dodatne penzije za več boleznih skupaj po tabeli F. Vendar se jim pri obeh tabelah odbije ena tretjina.

Papirji vojne odškodnine (beneške obligacije) imajo borzno ceno 82,90%.

Po čem je lira?

Dne 10. septembra si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 32.— L.
za 100 č. kron — 68,30 L.
za 100 avstr. kron — 3,20 st.
za 1 dolar — 22,70 L.
za 1 funt — 101,70 L.
za 100 fr. franke — 120.— L.

PODPIRAJTE, NAROČAJTE
«MALI LIST!»

hvaliti mestu Veroni, ki ga je dalo večkrat popraviti in pa Napoleonu, ki ga je dal l. 1805 popolnoma prenoviti.

«Viš, viš, to je pa res zanimivo.»
«Verončani niso malo gospodarni! Poglej, Jože, plakatov! Spet imajo igre v tem zidovju, pa ne kakih krvavih — opero; to je igra s petjem in godbo. Tako jim arena nese še sedaj kope tisočake. Do 500 godcev in pevcev bo pelo in igralo na Marijin praznik najimennitnejšo opero nemškega mojstra Wagnerja «Parsifal».

«Vem, da te mika slišati te godce. Jaz ti pa tako povem. Ko sem včeraj zvečer poslušal na trgu eno tako muziciranje, se mi je kar mило storilo. Je bilo godcev kar črno, vsaj sto. Pa misliš, da so jo res kaj uredili. Malo zdihovanja in piskanja je bilo, pa so ta zvala mestna ploskala, kot bi bilo kaj. Da bi naše Sloparce čuli, tam za sv. Marino, za naše opasilo. To so piskači! Kar pete ti privzdiguje, ko jo oni zares udarijo!» je modroval Jože.

Obšla sva po vrhu vso areno in obču-

dovala razgled z nje po mestu in okolici! Vreme se je zboljšalo; solnce je zmagalo, vse je bilo živo, veselo. Od daleč so se videle sive glave alpskih snežnikov.

Ločila sva se od arene in jo mahnila po «novi» ulici na Gosposki trg (Piazza dei Signori).

«Vidiš, Jaka, kaj pa je tista hiša tam, tista s stebriči?» je vprašal Jože.

Mislil je lepo magistratno palačo, eno najlepših starinskih stavb Zgornje Italije. To lepo palačo krasi cela vrsta kipov odličnih Veroncev. Blizu tam je tudi prefektura. Sredi trga stoji lep kip Danteja, ki je v Veroni dobil prvo zavetje po svojem izgnanstvu iz Firenc. Po ozki ulici sva dospela do imenitnih nagrobnikov slavnih Scaligercev, velike in lepe skupine raznih kipov in kapelic.

Odtod sva šla na «zelenjadni» trg (Piazza delle Erbe), kjer je bilo vse polno zelenjave na prodaj. Jože je stopil k ženi, ki je prodajala solato in radič in jo vprašal po ceni.

Pa mu je hitro dejala žena, naj kar pripelje vse, kar ima, bo že odkupila, danes da dobro kaže.

«Hej, vidiš Jaka, dobro vedo, da sem kmet, samo škoda, da je Hrušica predač in da se zase premalo pridela v naših skalinah!»

V tem je pa zagledal Jože na visokem stebriču beneškega leva. «Kaj so pa postavili tisto zver na stebel in ji deli knjigo med sape», je hotel vedeti.

«To je lev sv. Marka, znamenje Benetk. Za časa beneške republike je Verona spadala še pod Benetke in je bilo največje in najlepše mesto beneško na suhi zemlji», sem mu razložil.

«No, to je bila že lepa državica, saj je pripovedoval moj stari oče, da je še Istra prav do Slavnika spadala pod Benetke. Včasih nam je pravil, kako so nosili kontraband čez gore».

Od cerkva sva si ogledala slavno stolnico, cerkev sv. Anastazije, sv. Zena Velikega (najlepša romanska stavba v Zgornji Italiji) in še par manjših cerkva. (Dalje prihodnjič).

Stiskalnice za grozdje,
Mlini za grozdje,
Mlini za jabolka,
Plugi, Brane,
Slamorenice
Reporeznice,
Sesalke za gnojnico;
Velika zaloga vsakovrstnih poljedelskih in obrtnijskih strojev.

Ing. Righi & Vidovich
Trst, via Sanità št. 8 (vogal via Porporella)

A. DELLA SAVIA & Co.
Trst, Via Ghenga 3, telefon 10-37
edini razprodajalec vina

OPOLLO

pristnega domačega pridelka z otoka
LASTOVO, DALMACIJA
Dostavlja se brezplačno na dom
v sodčih in pletenkah.
Za preprodajalce znižane cene.

Zobozdravnik

dr. Lojz Kraigher

specialist za boleznj v ustih in na zobeh
s prejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila
v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria)
od 9-12 in od 3-5.

Dajajte prednost

Pivu „Dormisch“

Zaloga v Sežani pri g. Ante Starè

Velika skladišča

steklenine, porcelana, zemljenega, blaga, šipra, stavbe in emailirane kuhinjske posode

Ekzkluzivna zaloga za Julijsko Benečijo

Zemljenega, belega in dekoriranega posodja
„Anelli“. — Zemljene kuhinjske posode
„Vulcania“. — Konservnih vaz za vkuhanje sadja „Weck“.

Debiasio & Domenis - Trst

Pisarne in skladišča: Via Coroneo 13
in v prosti Inkl mag. št. 2 priti. vrata 15

ADRIA-ČEVVLJI

tzdelek Čevljarske zadruga v Mirna

Prodajalna Čevljarske-Zadruga v Mirna
Gorica, Corso Verdi 32 — Trst, Via dei Rettori 1, ter komisijske zaloge po celi JULIJSKI BENEČIJI so založene z
ADRIA-SANDALI
litojnega izboljšane izdelka.

Kaj nam z dežele pišejo

S KOPERŠČINE.

Po naših krajih je vzbudila zanimanje objava v časopisih, da moramo za svoje otroke zahtevati pouk slovenskega jezika. Pri ti priložnosti povemo tudi širši javnosti, da že v lanskem šolskem letu niso uživali otroci v prvem razredu pouka slovensčine. Nekateri učitelji so se izgovarjali, češ da nimajo takega ukaza iz Kopra. Zato tembolj spoznavamo potrebo, da sami zahtevamo, kar našim malim pritiče po božjih postavah. Dandanes je že tako, da si moramo vse izvojskovati. Še za vdihavanje zraka bo treba kmalu «supliko» in «karto bolato», pa bomo tudi tisto raje naredili, kakor da bi umrli na lju-bo našim gospodarjem. Njihovi trmi bo-mo zoperstavili svojo stanovitnost, dok-ler ne zmaga božja pravica.

S KRASA.

Birmo smo imeli na Krasu, in sicer v Sezani, Povirju, Avberju, Tomaju, Koprivi in na Repentabru. Vseposod se je ljudstvo praznično opravilo, postavilo prelepe slavoloke in šlo naproti gosp. skofu mons. drju Al. Fogarju, o katerem je šel glas, da je pravi duhovnik ter pravičen oče vsem brez razlike. In res se nismo varali. S svojo izredno pri-jaznostjo ter s svojo besedo si je brz prikupil srca vseh Kraševcev. V Sezani je škofa nagovoril kavalir Rumer v samolaskem jeziku, akoravno je občina po 95% slovenska. Presviti pa je dru-gače nastopil: povsod je govoril slo-vansko. Njegove besede so bile kakor olje v naše ranjeno srce.

POLICE.

Naša vas je ena najbolj zapuščenih v okrožju; nikjer ne vidiš in ne čitaš no-benega dopisa s Polic. Živimo tukaj, kakor da bi sploh ne živeli. Živa duša se ne zmeni za nas; edino veselje ima človek, kadar pogleda lepo naše polje in na sredi lepo starodavno cerkev Ma-tere božje. Odkar nas je zapustil preč. g. Perinčič, nam jo lepo opravlja preč. g. Hliš, župnik na Bukovem. On skrbi da imamo skoraj vsako nedeljo sv. mašo, za kar smo mu prav hvaležni. Na Mali šmaren smo imeli tukaj tudi cerkveni shod in sejm ki je lepo brez vsake pijače potekel. Zdelo se je človeku mnogo lepše, bolj mirno in pametno, kakor pa kakšen ples in popivanje. Kajti na plesu vlada surovost, kviri se zdravje in zraven denar zapravlja, ko delavec le s teškim trudom prihrani kakšno liro. Kmet pa še skoraj težje, ker kar mu vremenske nesreče ne od-nesejo, razbijejo in uničijo, mora dati pa za davke in druge potrebščine. To-rej lepše bo namesto plesov in neum-nih prisilodarij, da se bomo zbirali v društvu, oziroma čitalnici, da bomo i-meli skupno zabavo, čitali časopise in knjige itd. Ker la s tem si bomo pridobi-li izobrazbe in trdne volje, da bomo v kulturnem in gospodarskem pogledu utrjeni, da ne bomo pustili krivici gos-podaritij, ker do sedaj smo bili v vsa-kem oziru sto let nazaj. **Mlad vaščan.**

SEŽANA.

V našem občinskem uradu vladajo še vedno turške razmere. Stranke mo-rajó hoditi od Judeža do Kajfeža in šele po dolgem čakanju dobe, kar pro-sijo. Seveda vse to le v italijanskem jeziku. Gospod komisar Rumer še vedno sedi na županskem stolcu. Kdaj bodo občinske volitve se ne ve. Čas bi bil že, da bi bilo enkrat konec Rumerjevega paševanja! Govori se, da bodo lefos odpelj v Sezani «Legin otroški vrtec». Komisar Rumer je baje že dal na razpolago prostore za vrtec v občinski hiši (ex Galatti). Vi-deli bomo, koliko kalinov se bode vlovilo na te limanice!

Sežanci imajo še vedno dovolj den-arnarja za zabave. Pred kratkim so ime-li na občinskem vrtu javen ples; se-daj se pa tam nahajajo gugalnice, ki

nudijo obilo zabave zlasti nežnemu ženskemu spolu.

V Drenjah so imeli po dvajsetih letih zopet ženitovanje. Poročil se je železničar Andrej Mahnič s Pavlo Blokar. Novoporočencema želimo obilo sreče!

Z MUN.

Pri nas na Munah se malo čita, da bi narod kaj vedel, kako je po sve-tu. Zato se pa tem raje zgodi kaka ne-rodnost. Pred nedavnim časom smo imeli tukaj sv. misijon. Pridige ko bile take, da so ljudje kar v cerkvi jokali od miline. Zlasti ženske in de-kleta so bile ganjene do srca. Povsod po vasi si slišal, kako da je ta in ona kumica šla k drugi na spravo ali «zmirenje», da si odpuste stare ža-litve, v katerih so zagrizeno živele leta in leta. Vse je bilo za čas misijo-na pomirjeno. Mislili smo, da homo v takem lepem miru dočakali pre-svetlega g. škofa, ki je prišel k nam birmovat. Na žalost so birmo že na-prej naredile ženske med seboj s po-teni in kamenjem. Bil je tak joj, da je moral priti občinski zdravnik kon-statirati njihove rane. In kdo bo zaslu-žil pri tem? Gospodje advokati, sigur-no! Vzrok pretepa je previsoki ame-rikanski dolar in prepoceni istrijan. Možje derejo svoje življenje po rud-nikih in fabrikah v Ameriki, žene pa doma žajfajo istrijanca in se bijejo kakor gorenjski fantje. Ljudje božji, opustimo že enkrat tak način življe-nja! — Ta teden izgubimo vrlega učitelja Josipa Sirotiča. Premiščen je v Rukavac pri Voloskem. Gospodu učitelju, ki si je pridobil med ljudstvom veliko simpatije, kličemo: vse najbolj-še v novi službi!

Iz TOMAJA.

Pretekle dni nas je obiskal prevzvišani gospod škof iz Trsta. Bil je prisrčno sprejet. Govori se, da je bil v Dutovljah in v Krepljah še lepši sprejem. V Krepljah so ga obsipali s cveticami. Vsem se je prikupil s svojim mozatim nastopom in priljudnim vedenjem. Ljudstvo je bilo kar navdušeno zanj. — Pri nas se je obnovil kamenolom. Prvic po vojni je zopet zaposlenih večje ste-vilo delavcev. Lomi se v Rožeči Lesični na severovzhodni strani samostana. Zeleti je, da bi podjetniki iz Trsta kaj pridno naročali trdi tomajski kamen. Na ta način bi domačini prislужili marsikak belič.

Tržaške cene na debelo. Česnik kvin-tal 260-400 lir, rdeča pesa 40-50, kisló zelje 180, karfiol 100-160, čebula 30-70, fižol v stročju 80-100, fižol 50-90, fige 20-50; sto limon 8-14 lir, krompir 40-55, paradižniki 20-30, radič 40-280, grozdje 90-210, bučke 60-140, spinaca 60-120 lir.

Cene po Istri. — Vino: Novigrad, črno 100-110, belo 115; Piran, črno 120, belo 100; Pazin, črno 130, belo 120; Motovun, črno 120-140, belo 90-120. — Olje 7-8.80. — Seno: Materija 15-20; Bistrica 25; Volosko 35; Pazin 20, Oprtalj 20-25. — Pšenica 100-125. — Goveda (živa teža) 4-6, teleta 5-8, ovce (glava) 100-150. — Prašiči za rejo (glava): Materija 120, Bistrica 150, Vo-losko 200, Pazin 120, Gračišče 80-130, Oprtalj 90-130, Tinjan 150-220. — Pra-šiči za zakol (mrtva teža) 8. — Koko-ši (glava) 10-14. Jajca (kos) 40-80 stot. — Grozdje: Moščenice 40, Novigrad 70, Piran 65, Pazin 60, Motovun 45.

Zobozdravniški ambulatorij

Zobotehnik

M. Godina

Via Genova št. 13 prvo nad.

TRST

od 9-1, od 3-7

— ob nedeljah od 10-12 —

MALI OGLASI

MEHANIČNA DELAVNICA NA OPCINAH ima v zalogi kolesa, šivalne stroje ter vse v to stroko spadajoče predmete po konkurenčnih cenah. - Uljudno se pri-poroča: **JOSIP OSTROUŠKA.**

ČEVLJARSKA DELAVNICA ALOJZ COLJA V SEŽANI. Največja izbira vsakovrstnih čevljev in sandalov za moške, ženske in otroke, kakor tudi vojskih čevljev po Lir 25.—.

IŠČEM SLUŽBE kot vratar in obdelo-vatelj vrta ali njive na kakšnem večjem posestvu v mestu ali okolici. Naslov pri upravnistvu lista.

POSESTVO obstoječe iz enonadstropne hiše s kletjo in obsirnim vinogradom je na prodaj. Leži na lepem kraju blizu glavne ceste in postaje Sv. Lu-cija pri Portorozah. Naslov pri uprav-nistvu lista.

Poslano *)

ČLANOM

Kmetijske Zadruge, r. j. z. o. z., v likvi-daciji, v Trstu.

Podpisani Dr. Dioniz Godina opomi-njam glasom sklepa zadnje seje likvi-dacijskega odbora še enkrat in zadnje vse one člane, ki dosadaj niso plačali odmerjenega zneska Lir 72.—, da to čimprej storijo. Ta opomin velja po-sebno za one, ki opominjalnega pisma niso prejeli oziroma niso hoteli ali mogli prejeti. — Dosadaj je vloženih okoli 400 tožb proti članom iz Trsta in okolice, kmalu pa pridejo na vrsto bolj odaljeni člani. Povdarjam, da je vsak upor zaman in da je sodnja one, ki so

se pustili tožiti obsodila na plačilo L. 72.— ter razen tega še na L. 42.50 pravd-nih stroškov. Ako pojedini člani dopuste da pride do eksekucije, torej bodo mo-rali pač plačati skoraj dvakratni znesek L. 72.—, in ne gledé na to-sami nositi potne stroške na sodnijo.

Dosedaj je doplačanih Lir 65.200.15, s katerimi se sproti izplačuje dolgove za-druge, tako da se je zguba iste zma-njsala za ta znesek.

Ker je tudi meni osebno skrajno mučno in neprijetno tožariti siromašne člane in večati to gospodarsko nesrečo, odklanjam radi tega postopanja, ki se mora izvršiti, in sicer mimo in proti moji volji, vsako odgovornost ter pro-sim člane, da z mirno poravnavo prihra-nijo sebi, zadrugi in tudi meni stroške in sitnosti sodnijskega postopanja.

V Trstu, 20. 9. 1924.

Dr. Dioniz Godina,
Trst — Via Torrebianca 41.

*) Za članke pod tem naslovom odgo-varja uredništvo le toliko, kolikor mu zakon veleva.

Tiskarna Spazzal.

Dr. Ettore D'Osvaldo
GORICA
Corso Verdi 24 (Trgovski dom).

Specialist za očesne bolezni
Perfekcioniran na dunajski kliniki.
Ordinira od 10-12 in od 3-4.

Andrej Purič Kovaški mojster
TRST
Via Media št. 6
Izvršuje
Vsakovrstna stavbena dela. - - Zelezne
ograde in omrežja - Takojšnja izvršitev.
Štedilniki vseh vrst. Izdeluje tudi
zelezne roletes.

Čevljarnica FORCESSIN
Je najboljša zaloga z dobrim blagom.
Trst via Caprin 5 pri Sv. Jakobu Trst

Plesi, plesi, črni kos!
Kako bom plesal, ker sem bos?
Pojdi po čevlje do Forcessina.
Nobeden v Trstu tako finih nima.
Še jutri do njega poletim.
Poceni in dobro pri njem dobim

Čevljarnica FORCESSIN

Zobotehnični ambulatorij
TRST, Via Settefontane št. 6, I nad.
odprt vsak dan od 9.—13. in od 15.—19. Izvršujejo se hitro in točno
vsa dela z zlatom kakor tudi zobnice s kavčukom.
Slovenem 20% popusta. - Delo zajamčeno
EGIDIJ SCHIFFLIN, koncesijonirani zobotehnik.